

Літературознавчі обрії

Праці молодих учених

Випуск 18

Київ 2010

ББК Ш5(4Укр)6 + Ш09

Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. Випуск 18. – К.: Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2010. – 238 с.

ISBN 966-02-3308-6 (серія)

ISBN 978-966-02-5398-8

До вісімнадцятого випуску збірника «Літературознавчі обрії» увійшли статті молодих учених, присвячені вивченню української літератури ХХ ст., а також питанням джерелознавства і текстології.

Видання розраховане на фахівців із української літератури ХХ ст., джерелознавства і текстології.

Статті подано в авторській редакції. Відповідальність за публікацію несуть автори та їхні наукові керівники.

Науковий редактор: д. філол. н., чл.-кор. НАН України Сулима М. М.

Відповідальний редактор: к. філол. н. Бербенець Л. С.

Рецензенти: д. філол. н., проф. Гуляк А. Б.,
д. філол. н. Шумило Н. М.

Редколегія: д. філол. н., чл.-кор. НАН України Гундорова Т. І.,
д. філол. н., акад. НАН України Дончик В. Г.,
д. філол. н., акад. НАН України Жулинський М. Г.,
д. філол. н., чл.-кор. НАН України Наливайко Д. С.,
д. філол. н., чл.-кор. НАН України Сивокінь Г. М.,
д. філол. н. Смілянська В. Л.

Затверджено до друку Вченою радою Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, протокол № 12 від 29 жовтня 2009 р.

Збірник входить до затвердженого ВАК України переліку наукових фахових видань, у яких можуть друкуватися результати дисертаційних досліджень.

ББК Ш5(4Укр)6 + Ш09

ISBN 966-02-3308-6 (серія)
ISBN 978-966-02-5398-8

© Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, 2010

Зміст

Українська література ХХ століття

<i>Олена Костенко (Ніжин)</i> . Мала проза Володимира Винниченка: особливості психологічного мотивування	5
<i>Людмила Золотюк (Житомир)</i> . Особливості портретописання і характеротворення у повісті «Краса і сила» Володимира Винниченка	12
<i>Валерія Дмитрук (Житомир)</i> . Маргінальний персонаж у пошуках власного життєвого простору (на матеріалі роману Володимира Винниченка «Хочу!»)	18
<i>Людмила Крикун (Ніжин)</i> . Наративна модель «Сонячної машини» Володимира Винниченка: реалізація амбівалентності ідейного задуму	22
<i>Борис Костиця (Київ)</i> . Міфологізм у символістській прозі Кліма Поліщука	28
<i>Тетяна Коваленко (Донецьк)</i> . Поле тяжіння українського формалізму (до проблеми контекстів формалізму в Україні)	31
<i>Олена Сайковська (Одеса)</i> . Експериментальність українського роману 20-х років ХХ століття	36
<i>Олександра Беляєва (Одеса)</i> . Гротеск як спосіб артикуляції трагікомедійної візії світу у п'єсі Я. Мамонтова «Республіка на колесах»	43
<i>Євгенія Гай (Київ)</i> . Божевільний, юродивий, блазень як модус співіснування митця і суспільства у літературі 20-х – початку 30-х років ХХ сторіччя (на прикладі драматургії Миколи Куліша)	48
<i>Ярина Цимбал (Київ)</i> . «Харківський текст» 1920-х років: обірвана спроба	54
<i>Віктор Бібік (Дрогобич)</i> . Хронотоп у романі Валер'яна Підмогильного «Місто»	61
<i>Ганна Протасова (Київ)</i> . Ніцшеанський дискурс у прозі Валер'яна Підмогильного	65
<i>Світлана Губарева (Харків)</i> . Гео Шкурупій: homo ebriosus як суб'єкт репортажної новели	72
<i>Наталія Якубчак (Київ)</i> . «Камена» Миколи Зерова (1924 року): аспекти цілісності	79
<i>Яна Рубан (Запоріжжя)</i> . Особливості стилю як елементу авторської свідомості у поезії Богдана-Ігоря Антонича	86
<i>Наталія Лебединцева (Миколаїв)</i> . Апокаліптичний ідеалізм у поезії Тодося Осьмачки: тілесний аспект прочитання	92
<i>Світлана Тараторіна (Київ)</i> . Українська дискусія межі 1920–1930 років щодо місця романтизму у пролетарській літературі	96
<i>Валентина Хархун (Ніжин)</i> . Андрій Головка в контексті українського соцреалізму	102
<i>Наталія Ксьондзик (Київ)</i> . «Естетична» теорія соціалістичного реалізму	109

<i>Марія Приходько (Київ)</i> . Жіночі образи в апокрифічному романі Леоніда Мосендза «Останній пророк»	115
<i>Марія Цехмейструк (Одеса)</i> . Автотематизм у структурі поезики мемуарно-автобіографічного циклу Уласа Самчука	120
<i>Анна Хаєцька (Київ)</i> . Мотив творчості в поезії Галі Мазуренко (на прикладі збірки «Стежка»)	126
<i>Анастасія Сподинок (Київ)</i> . Поетичний діалог Наталі Лівницької-Холодної та Євгена Маланюка	129
<i>Сніжана Жигун (Київ)</i> . Хронотоп та жанрова специфіка дилогії «Шлях невідомого» і «Дім над кручею» Ігоря Качуровського	134
<i>Тетяна Веретюк (Харків)</i> . Роман Ігоря Муратова «Сповідь на вершині» у контексті українського літературного процесу 1970–1980-х років	140
<i>Катерина Дюжева (Житомир)</i> . Давидові псалми в інтерпретації Ліни Костенко	144
<i>Олена Рибка (Харків)</i> . Григорій Сковорода у творчості Євгена Сверстюка	148
<i>Наталія Підгаєвська (Тернопіль)</i> . Психоаналітична рецепція інтроспективного світу інтелігента в оповіданнях Володимира Дрозда	155
<i>Наталія Мініч (Одеса)</i> . Інтелектуальний роман Валерія Шевчука «Кросворд»: інтертекстуальні параметри	160
<i>Юлія Мендель (Київ)</i> . Особливості хронотопу у збірці Володимира Затуливітра «Зоряна речовина»	167
<i>Ірина Зелененька (Бар)</i> . Трансформація образу дерева як розгортання символу плодючості – саду в ліриці Тараса Мельничука	171
<i>Ганна Максименко (Луганськ)</i> . Явище пролепсису в наративній структурі історичних романів Володимира Малика	174
<i>Ірина Біла (Дніпропетровськ)</i> . Мотив пошуку притулку в романі Галини Пагутяк «Компроміс»	178
<i>Олена Юрчук (Житомир)</i> . Жінка в українському постколоніальному світі: у пошуках національного героя (за романом О. Забужко «Польові дослідження з українського сексу»)	182
<i>Ольга Шаф (Дніпропетровськ)</i> . Фемінні мотиви в поезії Маріанни Кіяновської (на матеріалі збірки «Звичайна мова»)	186
<i>Олена Ставнича (Київ)</i> . Осмислення зв'язку «людина – соціум» у сучасній традиціоналістській прозі: відчуження, самотність, «social exclusion»	190
<i>Оксана Січкара (Запоріжжя)</i> . Історія, стан і перспективи розвитку української літератури для дітей і про дітей	197

Джерелознавство і текстологія

<i>Надія Якобчук (Київ)</i> . Історія видання повного зібрання творів та листів Пантелеймона Куліша у листуванні Івана Каманіна до Ганни Барвінок	202
<i>Богдан Цимбал (Київ)</i> . Оцінка доробку Василя Доманицького-текстолога в українському літературознавстві	209
<i>Світлана Якобчук (Київ)</i> . Листування Федора Павловича Матушевського з українськими письменниками у фондах київських архівів	214
<i>Тетяна Голяк (Київ)</i> . До питання композиції багатотомних видань творів Івана Франка	218
<i>Валентина Варчук (Київ)</i> . Проблема вибору основного тексту поезії у прозі Василя Стефаника «Раненько чесала волосся...»	223
<i>Олена Денисенко (Харків)</i> . Діалоги на відстані (приватне листування Юрія Шевельова)	229
Про авторів	234